

ՊԵՐՍՈՆԱԿԱՆ ԲՈՒԹՅԱՆ ԵՐԿՐԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԿ (Բ) Պ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՅԻ ԵՎ
ԱԳԻՏԱՅԻԱՅԻ ԲԱԺԻՆ

ԱԳԻՏԱՏՈՐԻ ՔԼՈՎՆՈՏ

№ 6 (25)

ՀԱՌՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵՐԹԻ
ՀՐԱՏԱՐԱՆԻ ԹԵՐԹԻՆ

1945

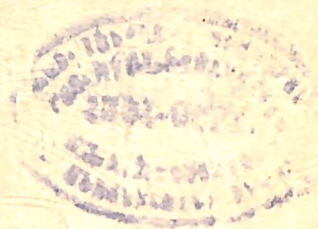
Պրովետարներ բոլոր երկրներին, միացե՛ք!

Հ Կ (Բ) Պ ԿԵՆՏԿՈՄԻ
ԴՐՈՊԱԳԱՆԴԱՅԻ ԵՎ
ԱԳԻՏԱՑԻԱՅԻ ԲԱՅԻՆ

ԱԳԻՏԱՏՈՐԻ ԲԼՈԿՆՈՏ

№ 6 (25)

«Առվետական Հայաստան» թերթի
հրատարակչություն
1945

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԼԻՈՎԻՆ Ի ՍՊԱՍ ԴՆԵԼ ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ ՀԱԶՈՂ ՍՎԱՐՏՄԱՆԸ

Պատերազմական շրջանի այս շորթորդ դարնանացանք մճռող նշանակություն ունի սովետական ժողովրդին և մեր քաջարի կարմիր Բանակին սննդով, իսկ արդյունաբերությանը հումքով ապահովելու դործում: Այս տարվա հաղթանակի բերքի ստացումը առաջին հերթին պայմանավորված է դարնանացանի հաջող նախապատրաստումով ու անցկացումով. Կոլխոզների, կոլխոզնիկուհիների, ՄՏ կայանների և սովխոզների, բանվորների ու բանվորուհիների, գյուղատնտեսության բնագավառի ոչխատողների ուժերը մոբիլիզացնելու և դարնանացանը ժամանակին ու բարձր որակով ալարտելու համար անհրաժեշտ է դործի գնել պարտիական քաղաքական, ագի-

1520-54

առաջին մասնաշաղկան աշխատանքը բոլոր
ձևերն ու մեթոդները :

Զորքորդ տարին է, որ կոլխուղային գյու-
ղացու թյունը դարձանագյանը սկսում է առ-
վեաւական ժողովրդի հայրենական մեծ
պատերազմի պայմաններում : Պատերազմի
առաջին իսկ օրից մեր կոլխուղայիններն ու
կոլխուղայինները հանդես բերեցին
հայրենասիրական պարտքի մեծադույն զի-
ռակցում : Անհամեմատ ընդարձակել է
ցանքերի տարածությունը, բարձրացել ա-
նասունների մթերատվությունը, իսկ կոլ-
խուղայինները, կոլխուղայինները և կոլխուղայինու-
հիները ժամանակից շուտ կատարել են պե-
տական բոլոր պարտավորությունները և
կարմիր Բանակի Փոնդին հատկացրող մա-
ծումները :

Ներկայումս կոլխուղային գյուղի աշխա-
տավորության և մեր գյուղատնտեսության
աշխատանքի մարտական ծրագիրն են հան-
դիսանում ՍՍՌԽ Ժողովրդավարական և Համ-
կ(բ)Պ Կենտկոմի, ինչպես նաև Հայկական
ՍՍՌ Ժողովրդավարական և Հայաստանի Կ(բ)Պ
Կենտկոմի որոշումները՝ 1945 թվի գյու-
ղատնտեսական աշխատանքների պլանի մա-
սին :

Մեր պարտական և կոմերիտական կադ-
մակերազմությունները մարտիկացներով գյու-
ղի աշխատավորությանը, այս տարի անհա-
մեմատ նախադասորդությամբ սկսեցին դար-
ձանագյանը : Շատ շրջաններ, կոլխուղային և
ՄՏ կայաններ ժամանակին ավարտեցին
գյուղատնտեսական դարձիքների և տրակ-
տորների նորոգումը, սրահասույթին մասե-
րի հայթայթումը և կատարեցին դաշտերի
պարարտացման պլանը : Իրենց օրինակի
աշխատանքով աչքի բնկան Ալավերդու շր-
ջանի՝ Ծախեր և Կաճաճկուտ, Կիրովակա-
նի շրջանի՝ Ղչլաղ, Գորխաի շրջանի՝ Սրն-
ձորեակ և Քարաշեն գյուղերի պարտական
կադմակերազմությունները :

Գարնանագյանը նոր է սկսվել և այն տա-
րածվում է սեպտեմբերի մյուս շրջանե-
րում : Անհրաժեշտ է աջակցանքից պարտիա-
կան, քաղաքական և մասնաշաղկան աշխա-
տանքը լիովին ի սպաս դնել նրա հաջող
ավարտմանը :

Գյուղական պարտական կադմակերազ-
մությունները որոշ ձեռնարկումներ են արել
ձախարչու քաղաքական մասնաշաղկան աշ-
խատանքը դարձանագյանի ժամանակ : Բոլոր
շրջաններում տեղի են ունեցել ագիտատոր-
ների, ազխակուղեկոմիտեների ղեկավարների և

200 սալ տեղական պարագրամայութիւն: Գործիս չքանի Բարաչեն գյուղի կոլխոզը սոցիալիստական մրցութեան մեջ է մտել հարեան գյուղի կոլխոզի հետ և պարտաւորութեան տանձնել դարնանացանն ավարտել ժամկետից չուտ: Այժմ Բարաչենի կոլխոզի յաւաքանչյուր բրիգադայում, օդակում ծափալվում է սոցիալիստական մրցութեանը:

Գարնանացանի ընթացքում կարևոր դեր ունեն կատարելու գյուղական քաղ-յուսչիմնաբերքը, ակումբները, դրադարանները, բեթերցարանները և չքանաչին պարտկարիներները: Անհրաժեշտ է լայնորեն ծափալի մասնաշաղկան-քաղաքական աշխատանքը և աղբտնիկական պրոպագանդան: Ամենօրյա բարձրաձայն բեթերցանութեան միջոցով մասնաշաղկանացնել Մոսկտական Ինֆոմբյուրոյի հաղորդակցութեանները, սպանաւորութեան էպիզոդները, մամուլում հրատարակվող գյուղամտնոտեական գիտապատույթը և բնադիտական հոգիածներ, սխտեմատիկաբար կազմակերպել ինքնադործ խմբակներ և լուսկներ: Մեծ տեղ ունի և առկա գաշտում ցուցադրական ագիտացիայի կազմակերպմանը:

8

Երիտասարդութեան մեջ տարվող ազրոտեխնիկական պրոպագանդան նույնպէս կատարելու նշանակութեան ունի: Գարնանացանի հաջող ավարտումը մեծ մասամբ կախված է գյուղի կոմերիտական և արտամիութենական երիտասարդութեան աշխատանքից: Անհրաժեշտ է երիտասարդութեան մեջ մասնաշաղկանացնել բարձր բերքի ստաջաւոր օդակների հալոտաւ փորձը: Այդ տեսակետից օրինակելի աշխատանք է կազմակերպել Նոր Բալաղետի չքանի Ղալադ գյուղի կոլխոզային տնտեսքը: Ակումբին կից դործող ազրոտեխնիկական խմբակի պարագամունքներին մասնակցում են կոմերիտականները, կոլխոզնիկներն ու կոլխոզնիկուհիները: Նրանք դրուցներ են լսել դարնանացանի հաջող նախապատրաստման, բարձր բերքի ստացման, աղբտնիկման, բարձր բերքի երիտասարդական օդակների և այլ հարցերի շուրջը:

Գարնանացանի ժամանակ խոշոր աշխատանք ունեն կատարելու ռետուրիկական չքանաչին թերթերն ու իլիլտրականները: Նրանք պետք է սխտեմատիկաբար լուսաբանեն դարնանացանի ընթացքը, մասնաշաղկանացնեն ստաջաւոր բրիգադաների, օդակ-

9

ների, կոլխոզներին, կոլխոզնիկուհիներին, ՄՏ կայաններին, բանվորներին, բանվորուհիներին և ագիտատուրների փորձը:

Կոլխոզային գյուղի աշխատավորության քաղաքական դաստիարակության դարձում մեծ դեր ունեն կատարելու կիներն և թատրոնները: Անհրաժեշտ է դարնանացանի ժամանակ ապահովել կինոցուցադրումները, դորժի դնել եղած կինոսարքավորումները, կազմակերպել կինո-ֆեստիվալներ:

ՀամԿ(բ)Պ Կենտկոմը և Հայաստանի Կ(բ)Պ Կենտկոմը դարնանացանի ժամանակ քաղաքական մասնաճյուղի աշխատանքի կազմակերպման մասին ընդունած լրենց որոշումներում պարտիական և կոմերիտական կազմակերպություններից և ագիտատուրներից պահանջում են օրինակելի կերպով կազմակերպել աշխատանքը, հաջողությամբ ավարտել պատերազմական տարվա դարնանացանը և դրանով իսկ ապահովել հաղթանակի առատ բերքի ստացումը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ ԺՈՂԿՈՄՍՈՎԵՏՈՒՄ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Կ(Բ)Պ ԿԵՆՏԿՈՄՈՒՄ

Հայկական ՍՍՌ Ժողկոմսովետը և Հայաստանի Կ(բ)Պ Կենտկոմը ընդունեցին հետևյալ որոշումը. «Հայկական ՍՍՌ-ում գյուղատնտեսական աշխատանքների 1945 թվի պլանի մասին»:

1. Հաստատել գյուղատնտեսական աշխատանքների 1945 թվի պլանը հետևյալ ցուցանիշներով.

1. ՅԱՆՔԱՆԱԿԱՆ ՍՍՌԻ ԳՐԱՆՆԵՐԻ ԳԾՈՎ Ա. ԿՈՒԽՈՋՆԵՐՈՒՄ

ա) Հացահատիկային կուլտուրաներ—ընդամենը 352,4 հազար հեկտար:

Այդ թվում՝

աշնանացան	192,0	հազ.	հեկտ.
դարնանացան	160,4	»	»
Գրանցից՝			
ցորեն	65,0	»	»
դարի	72,0	»	»

կորեկ	2,0	հազ.	հեկտ.
վարսակ	1,0	»	»
վիկա սերմի համար	1,0	»	»
եգիպտացորեն	2,0	»	»
բրինձ	0,9	»	»
լոբազգի հացահատիկայիններ	5,0	»	»

Այդ թվում՝

լոբի	2,0	»	»
ոսպ	1,0	»	»
այլ լոբազգի հացահատիկայիններ	2,0	»	»

բ) Տեխնիկական կուլտուրաներ — ընդամենը 36,0 հազար հեկտար:

Այդ թվում՝

բամբակենի	13,5	հազ.	հեկտ.
ծխախոտ	8,0	»	»
շաքարի ճակնդեղ	3,0	»	»
գանգրավուշ	10,0	»	»
արևածաղիկ	1,0	»	»
խորդենի	0,2	»	»
դալմաթյան երիցուկ	0,3	»	»

գ) Կերաբույսեր —

ընդամենը	40,3	հազ.	հեկտ.
----------	------	------	-------

Այդ թվում՝

միամյա խոտաբույսեր	1,5	»	»
--------------------	-----	---	---

12

սիլոսային կուլտուրաներ

1,8 հազ. հեկտ.

արմատապտուղներ

2,0 » »

բազմամյա խոտաբույսերի հնձի տարածությունը՝ հատկորդ տարիների ցանքերի հետ

35,0 » »

դ) Բոստանա-բանջարանոցային կուլտուրաներ —

ընդամենը 22,3 հազ. հեկտ.

Այդ թվում՝

կարտոֆիլ 14,8 » »

բոստան 1,5 » »

բանջարեղեն 6,0 » »

Գրանցից՝

կաղամբ 2,0 » »

սոխ և սխտոր 0,8 » »

ե) Ընդամենը գարնանացան կուլտուրաների ցանքեր՝

հախորդ տարիների խոտաբույսերի

հետ միասին 259,0 » »

զ) Ընդամենը գարնանացան և աշնանացան կուլ-

13

տուրաներ 451,0 հազ. հեկտ.
 է) Բացի դրանից,
 բազմամյա խոտա-
 բույսերի հնթա-
 ցանք 15,0 » »

ը) Հացահատիկային
 կուլտուրաների աշ-
 նանացան ցանք՝
 1946 թ. բերքի հա-
 մար 180,0 » »

Բ. ԿՈԼԵՈՂՆԻԿՆԵՐԻ ՏՆԱՄԵՐԶ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐՈՒՄ

ա) կարտոֆիլի ցանք 6,0 հազ. հեկտ.
 Գ. ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ա) Գարնանացան հա-
 ցահատիկային կուլ-
 տուրաներ 0,1 հազ. հեկտ.

2. ԲԱԶՄԱՄՅԱ ՏՆԿԻՆԵՐԻ ՏՆԿՈՒՄԸ ԿՈԼԵՈՂՆԵՐՈՒՄ

ա) Խաղողի նոր
 աչգիներ 1000 հեկտար
 Այդ քվում՝
 դարնանը 600 »
 աշնանը 400 »
 բ) Խաղողի տնկարան-
 ներ 100 »

14

դ) Պտղատու նոր
 աչգիներ 700 հեկտար
 Այդ քվում՝
 դարնանը 200 »
 աշնանը 500 »

դձ Պտղատու ծառերի
 տնկարաններ 100 »
 Այդ քվում՝

Հողժողկոմատի պետա-
 կան տնկարաններ 20 »

ե) Հատապտղային տըն-
 կիներ 10 »

3. ԹԹԱՍՏԱՆՆԵՐ ԿՈԼԵՈՂՆԵՐՈՒՄ

Թթենու ցանք 10 հեկտար
 Թթենու սերմնադաշտեր 20 »

Այդ քվում՝

դարնանը 10 »
 թթատաններ 100 »

բնավոր թթենի դարնանը 500 հազար

հատ:

4. ԱԳՐՈՏԵՆԻԿԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԱՆՅԱՅՈՒՄԸ ԿՈԼԵՈՂՆԵՐՈՒՄ

ա) Մաքուր ցեղ 95,0 հազ. հեկտ.
 ը) ցրտահերկ 150,0 » »
 գ) հացահատիկի

15

ցանք յարմարագ-			
ված սերմերով	20,0	հազ.	հեկտ.
դ) կարտոֆիլի ամա-			
ռային ցանք	1,0	»	»
ե) գոմաղբա-մոխրային			
պարարտանյութե-			
րի փոխադրում	1,5	միլ.	տոննա
զ) լոբազգի կուլտուրաների նիտրոգենացում	10,0	հեկտար:	

5. ԿՆՐԱՐՈՒՅՍԵՐԻ ՍԵՐՄԱՐՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԼ՝
ԿՈՒՆՈՋՆԵՐՈՒՄ

Բազմամյա խոտաբույսերի սերմնանոց-			
ներ պահելը	10,0	հազ.	հեկտ.
Այդ քվում՝			
կորնզան	8,9	»	»
առվույտ	1,0	»	»
երեքնուկ	0,1	»	»

6. ԲԱՆՋԱՐԱՆՈՅԱՅԻՆ ԿՈՒՆՈՒՐԱՆԵՐԻ ԵՎ
ԿԵՐԻ ԱՐՄԱՏԱՊՏՈՒՂՆԵՐԻ
ՍԵՐՄԱՐՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԳԾՈՎ

ա) Բանջարանոցային			
կուլտուրաների			
սերմնանոցներ պա-			
հելը սերմնաբուծա-			
կան կոլխոզներում	420	հեկտար	

Այդ քվում՝

հրկամյա կուլտուրաներ	115	հեկտար	
բ) Կերի արմատապտուղներ	200	»	
Այդ քվում՝			
տնկում	100	»	

7. Հաստատել կոլխոզների հիմնական գյուղատնտեսական կուլտուրաների մեկ հեկտարի բերքատվության հետևյալ պլանը.
Հաջահատիկային կուլտուրաներ (գար- նանացան և աշնանացան), միջին բերքա- տվությունը 9,5 ցենտներ

Այդ քվում՝

ոռոգելի հողերում	15,0	»	
քամբակենի	13,0	»	
ծխախոտ	7,0	»	
շաքարի ճակնդեղ	160,0	»	
արևածաղիկ	8,0	»	
զանգրավուշ	3,0	»	
կարտոֆիլ	80,0	»	
խաղող	70,0	»	
կորիզավոր պտուղներ	60,0	»	
սերմավոր պտուղներ	50,0	»	
սիլոսային	95,0	»	
բազմամյա խոտաբույսեր	30,0	»	
միամյա խոտաբույսեր	20,0	»	
բնական խոտհարքների			
խոտ	13,0	»	

կերի արժատապատուղներ 200,0 ցենտներ
 կորնգանի սերմ 4,5 »
 առվույտի սերմ 1,5 »
 երեքնուկի սերմ 1,5 »

8. Հաստատել տրակտորային աշխատանքների պլանը (առանց կալսումի) 325,0 հազար հեկտար պայմանական հերկի ծավալով, այդ թվում գարնանավար-կրկնավար 65,0 հազար հեկտար:

նախապահային

կուլտիվացիա

10,0 հազ. հեկտ.

գարնանացանի շար-

քացան

25,0

»

»

ցելահերկ

35,0

»

»

ցելի կուլտիվացիա

20,0

»

»

շարահերկ բույսերի

կուլտիվացիա

50,0

»

»

բերքահավաք կոմ-

բայններով

35,0

»

»

աշնանացան կուլտու-

րաների ցանք

35,0

»

»

ցրտահերկ

65,0

»

»

կալսում

70,0

հազ.

տոննա

9. Հանձնարարել Հայկական ՍՍՌ-ի Հող-ժողկոմատին՝ մինչև 1945 թվի մարտի 5-ը գյուղատնտեսական աշխատանքների 1945

18

թվի պլանը հասցնել առանձին շրջաններին և ՄՏԿ-ներին:

Հանձնարարել շրջսովետների գործկոմներին, պարտիայի շրջկոմներին, շրջանային հողբաժինների վարիչներին և ՄՏԿ-ների ղեկավարներին՝ 3 օրվա ժամկետում 1945 թվի պլանները հասցնել յուրաքանչյուր կոլխոզի, կոլտոզիկի և անհատական տնտեսության:

10. Հայկական ՍՍՌ-ի ժողկոմսովետը և Հայաստանի Կ(բ)Պ Կենտկոմը պարտավորեցնում են Հողժողկոմատին, շրջսովետների գործկոմներին, պարտիայի շրջկոմներին, շրջանային հողբաժիններին և ՄՏԿ-ների ղեկավարներին՝ ապահովել մեքենատրակտորային կաշանների ժամանակին նախապատրաստումը գարնանացանին և գարնան գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպված անցկացումը՝ որակական բարձր ցուցանիշներով: Այդ նպատակով՝

ա) մինչև գյուղատնտեսական աշխատանքները սկսվելը, շրջկոմի քարտուղարից, շրջգործկոմի նախագահից, շրջհողբաժնի վարիչից և մյուս ՄՏԿ-ի ղեկավարից թաղկացած հանձնաժողովների միջոցով, պետական ստուգման ենթարկել, թե ինչ չափով պատրաստ է յուրաքանչյուր ՄՏԿ

դարնան դաշտային աշխատանքներին, հատուկ ուշադրություն նվիրելով կադրերի ճիշտ տեղաբաշխմանը տրակտորային բրիգադաներում, բրիգադաների կոմպլեկտավորմանը և նրանց ապահովմանը կցվող և յուր ու վառելանյութ լցնող ինվենտարով, գործիքներով, տակառներով, պահեստի մասերով և ՄՏԿ-ների նախապատրաստմանը դաշտում տրակտորների տեխնիկական ըսպասարկմանը.

բ) ՍՍՌՄ ժողկոմսովետի և ՀամԿ(բ)ՊԿ նախկին սրտմանը համապատասխան, որպես կանոն, սահմանել, որ նոր պատրաստված տրակտորիստներին պետք է թույլ տալ ինքնուրույն աշխատանք կատարել միայն այն քանից հետո, երբ նրանք 3 շաբաթվա ստաժ են անցել դաշտային աշխատանքներում ավագ տրակտորիստի գեկավարությամբ.

գ) լայնորեն արմատավորել առաջավոր տրակտորային բրիգադաների և կոլխոզների փորձը՝ տրակտորային բրիգադաներում՝ տեղական շինանյութերից՝ տրակտորիստների և կոլխոզների՝ ուժերով, տրակտորները տեխնիկապես խնամելու համար ամենահասարակ արհեստանոցներ ու ծածկեր և, բրիգադաներում վառելանյութ պահելու համար,

20

ամենահասարակ նկուղներ կառուցելու ասպարեզում.

դ) կոլխոզների հետ կնքված պայմանագրերին համապատասխան, 1945 թվի ապրիլի 1-ից ոչ ուշ, յուրաքանչյուր տրակտորային բրիգադայի համար սահմանել տրակտորային աշխատանքի տարեկան առաջադրանքներ՝ մատնանշելով կոլխոզները, տրակտորային աշխատանքների տեսակները և դրանց կատարման ժամկետները. կազմել աշխատանքային պլաններ դարնան դաշտային աշխատանքների ժամանակաշրջանի համար, ինչպես նաև հանձնել տրակտորներ և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական խնամքի գրաֆիկ՝ ըստ գյուղատնտեսական աշխատանքների ժամանակաշրջանների.

ե) մինչև դարնանացանի սկսվելը դաշտային աշխատանքների ամբողջ ժամանակաշրջանի համար, որպես կանոն, խոշոր կոլխոզներում տրակտորային բրիգադաները ամրացնել դաշտավարական բրիգադաներին, իսկ փոքր կոլխոզներ սպասարկելիս՝ մեկ կամ մի խումբ կոլխոզների.

զ) 1945 թվի համար պահպանել պարգևների վճարումը տրակտորիստներին՝ դարնանացանի ժամանակաշրջանում սահման-

ված 15 օրվա առաջադրանքները կատարելու համար, ինչպես նաև պահպանել տրվակտորիատների աշխօրերի կրկնակի շափով դրանցումը և հերկի աշխատանքի առաջին վեց օրում վառելանյութի ծախսման նորմայի 10 տոկոսի բարձրացումը:

է) ապահովել վառելանյութի ՄՏԿ փոխադրելը գարնան դաշտային աշխատանքները սկսվելուց առաջ, օգնություն ցույց տալով ՄՏԿ-ներին ավտոմոբիլային ու սալային տրանսպորտով, բեռնելով գյուղատնտեսական մթերքների փոխադրումով զբաղված տրանսպորտը ետ վերադառնալիս:

11. Պարտավորեցնել շրջսովեաների գործկոմներին, պարտիայի շրջկոմներին, շրջանային հոգբաժիններին և կոլխոզների վարչություններին՝

ա) մինչև գարնան աշխատանքների բուկրավելը լրիվ քանակությամբ ապահովել յուրաքանչյուր կոլխոզում հացահատիկային, տեխնիկական, քանջարանոցային, կերի կուլտուրաների, կարտոֆիլի սերմացուն ինչպես նաև անհրաժեշտ շափով սածիլների պաշար գարնանացանի պլանը կատարելու համար, խիստ վերահսկողություն սահմանելով սերմֆոնդերի որակի ու պահ-

22

պանություն նկատմամբ.

բ) մինչև մարտի 15-ը ցանքի համար ոչ պիտանի կամ սովորական սերմերը փոխանակել սորտային սերմերով.

գ) յուրաքանչյուր կոլխոզում լիովին զրտել, տեսակավորել և սահմանված կոնդիցիաներին հասցնել բոլոր կուլտուրաների սերմֆոնդերը, ինչպես նաև ժամանակին ստուգել սերմերի ծլունակությունը, խոնավությունը, աղտոտվածությունը և հիվանդություններով ու վնասատուներով վարակված լինելը:

12. Պարտավորեցնել շրջսովեաների գործկոմներին և պարտիայի շրջկոմներին՝

ա) դաշտային աշխատանքները սկսվելուց երկու շաբաթ առաջ ստուգում կազմակերպել, թե գարնանացանին ինչ շափով պատրաստ է յուրաքանչյուր կոլխոզը, լայնորեն կիրառելով փոխադարձ ստուգումը.

բ) հանձնարարել կոլխոզներին՝ քաշող ուժը պակաս լինելու դեպքում թեև դաշտային ու փոխադրական աշխատանքների ասպարեզում օգտագործել կոլխոզների ու կոլխոզնիկների սակավ կաթնատու կովերին՝ ապահովելով նրանց հոգատար խընամբը:

23

Կոլխոզնիկների առանձնացված կովերը որպես կանոն, պետք է աշխատեցնեն այն կոլխոզնիկները, որոնց պատկանում են այդ կովերը:

Դաշտային փոխադրական աշխատանքներում կոլխոզնիկների կովերն օգտագործելիս, ապահովել անհրաժեշտ քանակությամբ կոշտ կերի հատկացումը այդ կովերի համար:

13. Պարտավորեցնել շրջսովետների գործկոմներին, պարտիայի շրջկոմներին, կոլխոզների վարչություններին և սովխոզների գիրեկտորներին՝ ապահովելու կոլխոզների և սովխոզների տերիտորիայում ապրող ամբողջ աշխատունակ բնակչության, կոլխոզնիկների ու նրանց ընտանիքների անդամների, սովխոզների բանվորների ու ծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների, ինչպես նաև արդյունաբերության և տրանսպորտի աշխատանքում չգրաված ոչ կոլխոզնիկ մյուս աշխատունակ բնակչության պարտադիր մասնակցությունը դաշտանտեսական աշխատանքներին:

14. ՍՍՌՄ Ժողկոմսովետի և ՀամԿ(բ)Պ Կենտկոմի որոշմանը համապատասխան, դաշտային աշխատանքներն սկսվելուց մեկ ամիս առաջ ազատել կոլխոզները աշխատյալ

24

պարհակից և արգելել առանց ՍՍՌՄ Ժողկոմսովետի թույլտվության որևէ մոբիլիզացիայի ենթարկել կոլխոզների քաշող ուժը:

Ոչ ուշ, քան դաշտային աշխատանքները սկսվելուց 3 շաբաթ առաջ, կազմակերպել կենդանի քաշող ուժի ուժեղ կերակրումը և հանդիստը: Կոլխոզների կենդանի քաշող ուժի ապօրինի մոբիլիզացման համար մեղավոր անձանց ենթարկել քրեական պատասխանատվության:

15. Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին, շրջսովետների գործկոմներին, պարտիայի շրջկոմներին, շրջանային հողբաժիններին, ՄՏԿ-ների և սովխոզների գիրեկտորներին, կոլխոզների վարչություններին՝ մինչև դարնան դաշտային աշխատանքները սկսվելը յուրաքանչյուր կոլխոզում և սովխոզում ագրոնոմիական անձնակազմի ուժերով մշակել ագրոտեխնիկական կոնկրետ միջոցառումներ՝ դարնանացանը կատարելու և 1945 թվի ցանքերը խնամելու համար:

Արգելել, ում էլ որ լինի, ագրոնոմների հետ միասին կոլխոզների սահմանած ագրոտեխնիկական միջոցառումների վերացումը կամ փոփոխումը՝ առանց այդ միջոցառումները սահմանած ագրոնոմի գիտության

25

կամ առանց շրջանային հողքաժնի գլխավոր ագրոնոմի, իսկ սովխոզներում՝ տրեստի գլխավոր ագրոնոմի թույլտվությամբ:

16. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Հողօգտագործատին, պարտիսյի շրջկոմներին, շրջսովետների գործկոմներին և շրջանային հողքաժիններին՝ ապահովել յուրաքանչյուր կոլխոզում ամեն մի կուլտուրայի սահմանված չափով սերմնադաշտերի հատկացումը պարնանացանք սկսելուց առաջ և այդ սերմնադաշտերի ամրացումը առանձին օղակներին, բարձր ագրոտեխնիկայի կիրառումը սերմնադաշտերում և առանձնացված բոլոր սերմնադաշտերը ձևակերպել համապատասխան ակտերով:

Կոլխոզներում սերմնադաշտերը ճիշտ առանձնացնելու և սահմանված ագրոտեխնիկան պահպանելու համար պատասխանատվությունը դնել շրջանային հողքաժինների սերմնաբույծ ագրոնոմների և կոլխոզների նախագահների վրա:

17. Խոտադաշտյան ճիշտ ցանքաշրջանառությունները ամենաարագ յուրացնելու նպատակով, 1945 թվին ապահովել սահմանված չափով բազմամյա կերաբույսերի սերմնանոցների ժամանակին առանձնացումը յուրաքանչյուր կոլխոզի լավագույն

26

հողամասերից, սահմանելով դրանց պատշաճ խնամքը և ապահովել բազմամյա խոտերի լավորակ սերմերի բարձր բերքի ընտացումը:

18. Ոռոգիչ սխառեմը ոռոգման համար ժամանակին նախապատրաստելն ապահովելու և գյուղատնտեսական կուլտուրաների ոռոգումը կազմակերպված անցկացնելու նպատակով, Հայկական ՍՍՌ Ժողկոմսովետը և Հայաստանի Կ(բ)Պ Կենտկոմը պարտավորեցնում են Հայկական ՍՍՌ Զրտնտժողկոմատին, Հողօգտագործատին և շրջսովետների գործկոմներին՝

ա) ապահովել ոռոգիչ առուները մաքրելու և վերանորոգելու աշխատանքի լավորակ կատարումը հետևյալ ժամկետներում՝ դաշտային շրջաններում՝ մինչև ապրիլի 1-ը, նախալեռնային գոտու շրջաններում՝ մինչև ապրիլի 15-ը, լեռնային գոտու շրջաններում՝ մինչև մայիսի 1-ը:

բ) մինչև մարտի 20-ը մշակել և հաստատել ըստ առանձին ոռոգիչ սխառեմների ու շրջանների, գյուղատնտեսական կուլտուրաների ոռոգման դիֆերենցված նորմաներ ու ժամկետներ, հաշվի առնելով հողային պայմանները, ագրոտեխնիկան և բերքատվությունը:

27

Այն շրջաններում, որտեղ ստորերկրյա ջուրը բարձր մակարդակ ունի, վերանայել ոռոգման նորմաները՝ դրանք նվազեցնելու ուղղությամբ և խիստ վերահսկողություն հաստատել սահմանված նորմաները անպայման կատարվելու վրա.

դ) ջուրը բաց թողնելու համար սահմանված լիմիտներին համապատասխան, կազմել և հաստատել միջշրջանային և միջկոլխոզային ջրաբաշխման պլանները, — դաշտային սիստեմում՝ մինչև ապրիլի 1-ը, նախալեռնային գոտու սիստեմում՝ մինչև ապրիլի 15-ը, լեռնային գոտու սիստեմում՝ մինչև մայիսի 5-ը: Ներկոլխոզային և ներսոլխոզային ջրօգտագործման պլանները կազմել ու հաստատել դաշտային գոտու սիստեմներում մինչև ապրիլի 10-ը, նախալեռնային գոտու սիստեմներում՝ մինչև ապրիլի 25-ը, լեռնային գոտու սիստեմներում՝ մինչև մայիսի 15-ը.

դ) առուններից ջուրը բաց թողնել այն լիմիտներին համապատասխան, որոնք հաստատվել են ջրօգտագործման պլանների հիման վրա, հաշվի առնելով ոռոգման աղբյուրների ջրատարողությունը և ոռոգվող հողերի մելիորատիվ վիճակը:

19. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ

		Հ Ա Ց Ա Հ Ա Տ Ի Կ Ա Յ Ի Ն Ն Ե Ր														
		ա յ դ ք վ ու լ մ														
ՇՐՋԱՆՆԵՐ	Ընդամենը	Աշխատանքային	Գարեհյուսցային	Ո Ր Ո Ս Գ Լ Ե Գ		Կրթիկ	Վերականգնողական վրա	Գաղթի	Վախճանի	Կառավարչական	Բարձրագույն	Բարձրագույն	Ո Ր Ո Ս Գ Լ Ե Գ			
				Ցուրն	Համար								Լորի	Ոսպ	Ստեփանավան	
1. Աղինի	11520	6500	5020	3000	—	—	—	1970	—	—	—	50	—	20	30	
2. Աղիգրեհովի	10300	4892	5408	3200	458	200	—	1500	—	—	—	50	10	10	20	
3. Ալավերդու	6700	5400	1300	200	110	30	20	650	100	150	—	40	20	20	—	
4. Ալագյազի	9300	2600	6700	1000	170	—	—	5500	—	—	—	30	—	20	10	
5. Ամասիայի	9100	2200	6900	3000	—	—	10	3880	—	—	—	10	—	5	5	
6. Ապարանի	10600	5300	5300	3600	500	—	—	1000	—	—	—	200	—	150	50	
7. Արթիկի	12730	6900	5830	2700	10	—	30	2970	—	—	—	120	—	10	110	
8. Ախտայի	15000	6196	8804	3700	1000	—	20	3884	—	—	—	200	10	100	90	
9. Աշտարակի	13800	10200	3600	1000	250	100	—	1300	—	—	—	950	500	100	250	
10. Բասարդեշարի	18900	8350	10550	5400	50	30	—	5020	—	—	—	50	—	10	40	
11. Բերիայի անվան	1300	1100	200	—	5	—	—	165	—	—	—	30	5	—	25	
12. Վաղարշապատի	4600	2807	1793	500	—	50	—	483	—	40	280	440	390	10	40	
13. Վեդու	4700	3506	1194	—	—	50	—	934	—	30	—	180	150	—	30	
14. Գորիսի	14100	9100	5000	500	2650	100	—	1450	—	—	—	300	70	100	120	
15. Դուկասյանի	9100	1932	7168	2700	50	—	10	4398	—	—	—	10	—	—	10	
16. Դիլիջանի	2500	2000	500	—	50	150	—	160	—	120	—	20	15	5	—	
17. Դուղբենդի	16050	7672	8378	5500	—	—	10	2818	—	—	—	50	10	20	20	
18. Զանգիբաշտի	2090	1000	1000	—	—	—	—	430	—	30	510	30	20	—	10	
19. Իջևանի	5600	4500	1100	—	320	100	10	—	—	650	—	20	15	5	—	
20. Կալինինյայի	6050	3411	2639	800	194	—	340	650	650	—	—	5	—	—	5	
21. Դարաբաղարի	7550	4000	3550	2500	50	—	—	900	—	—	—	100	25	—	75	
22. Դամարուի	3400	2573	827	—	—	—	—	417	—	120	110	180	150	—	30	
23. Դափանի	11300	7000	4300	1400	870	400	—	1500	—	30	—	100	60	20	20	
24. Կիրովականի	4600	3050	1550	100	100	—	30	1290	—	—	—	30	10	10	10	
25. Կոտայքի	17800	9191	8609	4200	200	20	20	3509	—	—	—	550	200	130	220	
26. Կրասնոսելսկի	9000	4244	4756	1000	50	200	10	3216	—	250	—	30	15	5	10	
27. Մարտունու	14000	5987	8013	4000	200	—	10	3773	—	—	—	30	—	10	20	
28. Մեղրու	3000	1700	1300	700	60	30	—	400	—	60	—	50	50	—	—	
29. Միկոյանի	11300	6729	4571	1200	500	350	20	2196	—	70	—	235	5	30	200	
30. Նոյեմբերյանի	6300	5350	950	200	340	80	—	170	—	100	—	60	40	15	5	
31. Նոր Բայազետի	10900	5514	5386	1500	256	—	10	3600	—	—	—	20	—	10	10	
32. Հոկտեմբերյանի	3900	3000	900	200	—	—	—	555	—	70	—	75	75	—	—	
33. Սևանի	7700	2800	4900	2500	270	—	10	2100	—	—	—	20	—	10	10	
34. Սիսիանի	18800	9523	9277	3800	1480	—	—	3482	—	—	—	515	85	100	330	
35. Սպիտակի	10250	4900	5350	1200	200	—	20	3830	—	—	—	100	10	30	60	
36. Ստեփանավանի	5750	4625	1125	50	50	—	400	305	250	20	—	50	25	10	15	
37. Թալինի	14200	9000	5200	3550	—	50	10	1540	—	—	—	50	20	30	—	
38. Շամշադինի	8700	7405	1295	—	900	50	10	55	—	260	—	20	15	5	—	
Ընդամենը Հայկական ՍՍՌ-ում		352400	192157	160243	65000	11343	2000	1000	72000	1000	2000	900	5000	2000	1000	2000

Հողժողովումստին, տեխնիկական կուլտուրաների շրջանների շրջավետների գործկոմներին, պարտիայի շրջկոմներին ու շրջանային հոգրաժիններին՝

ա) ապահովել դարնան կրկնակի հերկը այն դաշտերում, որոնք հատկացված են բամբակենու ցանքերի համար և որտեղ ցրտահերկ չի կատարվել, իսկ ցրտահերկ եղած հողամասերում կատարել կրկնավար, չիզելացնելով խիստ պնդացած հողերը.

բ) ապահովել բամբակենու վեգետացիոն ոռոգումը բացառապես ահոսներով, բայտ սահմանված նորմաների, թույլ շտալով, որ ոռոգումից հետո հողը չորանա.

գ) շաքարի ճակնդեղի համար հատկացնել ցրտահերկ կատարված, մոլախոտերով չաղբոտած, լավագույն հողամասեր՝ ապահովելով դրանց ժամանակին բարձրորակ կրկնավարը, նախօրոք պարարտացնելով դրանք հանքային պարարտանյութերով.

դ) ծխախոտ տնկել, որպես կանոն, ցրտահերկ կատարված հողում, իսկ ցրտահերկը պակասելու դեպքում՝ դարնանը հերկված և լավ մշակված հողամասերում, անպայման կրկնահերկ կատարելով:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ-ՈՒՄ ՀԱՅԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ
ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ՍԵՐՄՆԱԲՈՒԾՈՒ-
ՔՅՈՒՆԸ ԲԱՐԵԼԱՎԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայկական ՍՍՌ կոլխոզներում հացա-
հատիկային կուլտուրաների սորտային
ցանքերն էլ ավելի ընդարձակելու, ինչպես
նաև դրանց սերմնաբուծությունը բարելա-
վելու նպատակով, ՍՍՌ-Մ ժողովրդական
կոմիսարների Սովետի որոշման համապա-
տասխան, Հայկական ՍՍՌ ժողկոմսովետն
ընդունեց հետևյալ որոշումը.

1. Հայկական ՍՍՌ կոլխոզներում հացա-
հատիկային կուլտուրաների սորտային ցան-
քերի 1945 թվի պլանը սահմանել 264,3
հազար հեկտար, կամ հացահատիկային
կուլտուրաների ցանքերի ընդհանուր տա-
րածություն 75 տոկոսը, բաշխելով հետևյալ
կերպ ըստ շրջանների.

Դուռքենդ
Ադին

13.000 հեկտ.
11.520 »

Արթիկ	12.000	հեկտ.
Ամասիա	7.500	»
Ղուկասյան	7.000	»
Սպիտակ	9.000	»
Կիրովական	3.000	»
Ալավերդի	4.500	»
Կալինինո	4.300	»
Ստեփանավան	5.200	»
Նոյեմբերյան	5.500	»
Շամշադին	8.000	»
Իջևան	2.600	»
Դիլիջան	1.100	»
Ղափան	9.000	»
Գորիս	7.000	»
Սիսիան	8.800	»
Աղիզբեկով	5.200	»
Ասլարան	8.500	»
Ալադյազ	8.200	»
Միկոյան	9.600	»
Մեղրի	3.000	»
Ախուրա	11.000	»
Նոր Բաջադեա	5.000	»
Սևան	7.000	»
Բառարդեշար	14.200	»
Մարտունի	7.000	»
Կրասնոսելսկ	8.200	»
Էջմիածին	4.200	»

Հոկտեմբերյան	2.200	հեկտ.
Աշտարակ	12.530	»
Կոտայք	12.000	»
Քալին	9.200	»
Զանգիբաասար	2.000	»
Վեդի	4.700	»
Ղամարլու	2.700	»
Ղարաբաղլար	7.550	»
Բերիա	1.300	»

2. Սորտային սերմերի արտադրությունը կոլխոզներին մոտեցնելու համար, լրացուցիչ կերպով կազմակերպել հացահատիկային կուլտուրաների սերմնաբուծական 10 նոր տնտեսություն հետևյալ շրջաններում՝ Ղափանի, Շամշադինի, Ալավերդու, Նոր Բայազետի, Մարտունու, Ղարաբաղլարի, Ալազյազի, Ազիզբեկովի, Հոկտեմբերյանի և Ադինի շրջաններում:

Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Հողժողովուհում, վերոհիշյալ շրջանների սովետների գործկոմների հետ միասին, մինչև 15-րդ ապրիլի 15-ը կազմել կոլխոզների ցուցակը և ներկայացնել Հայկական ՍՍՌ Հողժողովուհում սովետին՝ դրանք իբրև շրջանային սերմնաբուծական տնտեսություններ հաստատելու համար:

3. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ

32

Հողժողովուհում և Ղափանի, Շամշադինի, Ալավերդու, Նոր Բայազետի, Մարտունու, Ղարաբաղլարի, Ալազյազի, Ազիզբեկովի, Հոկտեմբերյանի և Ադինի շրջանների սովետների գործկոմներին նախագահներին՝ 1945 թվի ընթացքում նշված շրջանային 10 սերմնաբուծական տնտեսություններում ընթացիկ ավարտել հողաշինարարական աշխատանքները՝ 1945 թվի աշնանից այդտեղ ճիշտ ցանքաշրջանառություններ մտցնելու համար, ինչպես նաև վերականգնել ցանքաշրջանառությունները շրջանային սերմնաբուծական տնտեսություններում, որտեղ դրանք խախտվել են:

4. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Հողժողովուհում, շրջսովետների գործկոմների նախագահների հետ միասին՝ ամեն տարի, նոյեմբերի 15-ից ոչ ուշ, Հայկական ՍՍՌ Հողժողովուհում սովետին ներկայացնել սերմնաբուծական յուրաքանչյուր կոլխոզում սորտային սերմեր աճեցնելու պլանը, ինչպես նաև յուրաքանչյուր կոլխոզի համար շրջանային գործկոմների կողմից նախապես կնքված սորտերի նորոգման պլան՝ գլխավոր ագրոնոմի, շրջանային հողբաժնի սերմնաբուծ ագրոնոմի և սորտային փորձադաշտերի ագրոնոմների պարտադիր մասնակցությամբ:

5. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Հողփողկոմատին՝ ամեն տարի, դեկտեմբերի 1-ից ոչ ուշ, Հայկական ՍՍՌ Ժողկոմսովետին ներկայացնել սորտային սերմերի արտադրության և սորտերի նորացման պլանները ըստ շրջանների, որոնք պետք է կազմվեն Պետական սելեկցիոն կայանի դիրեկտորի, Հացահատիկային կուլտուրաների սորտաստուգման պետական ինստիտուտի և Գոսսորտֆոնդի Հայկական գրասենյակի կառավարչի պարտադիր մասնակցությամբ՝ ՍՍՌ Միության Հողփողկոմատին և հաստատություն ներկայացվելու համար:

6. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Հողփողկոմատին՝ 1945 թվին ստուգման ենթարկել հացահատիկային կուլտուրաների սորտային ցանքերը շրջանային սերմնաբուծական տնտեսությունների բոլոր հողամասերում, կոլխոզների և սովխոզների սերմնադաշտերում, սելեկցիոն կայանի ցանքերում և կոլխոզների ու սովխոզների ընդհանուր ցանքերի մի մասում՝ ընդամենը 70.240 հեկտար տարածության վրա, այդ թվում 70.000 հեկտար կոլխոզների ցանքերում:

7. Կոլխոզներին իրավունք տալ՝ ստուգվող սերմնային հողամասերը սերմացվի

34

համար պիտանի չլինելու դեպքում, ստուգողի հետ միասին փոխարինել մի այլ համարժեք հողամասով՝ սերմնային լավագույն հատկություններով և ավելի բարձր բերքատվություն ունեցող ընդհանուր ցանքերից:

Պարզաբանել, որ սերմնադաշտի փոխարինումը թույլատրվում է, որպես բացառություն, յուրաքանչյուր առանձին դեպքում շրջանային գործկոմի հաստատմամբ և կարող է կատարվել ոչ ուշ, քան համապատասխան կուլտուրայի բերքահավաքը սկսվելուց 10 օր առաջ:

8. Պարտավորեցնել Հողփողկոմատին, շրջսովետների գործկոմների նախագահներին և կոլխոզների վարչությունների նախագահներին՝ սերմնադաշտերում ապահովել դաշտային աշխատանքների բարձրորակ կատարումը ագրոտեխնիկական սահմանված ժամկետներին: Սերմնադաշտերում ցանքը կատարել շրջանացված սորտերի ընտիր սերմերով:

Կատարել ցանքերի պարտադիր քաղհանում: Սերմնադաշտերի բերքի հավաքումը կատարել ընդհանուր ցանքերի բերքահավաքից առանձին: Սերմնադաշտերի բերքի կալսումից ստացված ամբողջ հացահատի-

35

կը անհապաղ դառնէ, կշռել, ձևակերպել ակտերով և պահել հատուկ ամբարներում, թույլ չտալով սորտերի խառնումը:

Պարտավորեցնել ՄՏԿ-ների դիրեկտորներին՝ բոլոր սերմնաբուծական կոլխոզներում դաշտերի մշակումը կատարել առաջին հերթին:

9. Պարտավորեցնել Ալագյազի, Ամասիայի, Ղուկասյանի, Ապարանի, Մարտունու, Բասարգեչարի, Սեանի, Նոր Բայազետի, Ախտաչի, Կրասնոսելսկի և Սիսիանի շրջանների շրջավանդների գործկոմների նախագահներին՝ 1945—1946 թ. թ. ապահովել աշնանացան կուլտուրաների փոխանցիկ սերմֆոնդերի կուտակումը կոլխոզներում այն հաշվով, որ վերոհիշյալ շրջաններում աշնանացան կուլտուրաների ցանքերը, որպես կանոն, կատարվեն նախորդ տարվա բերքի սերմերով:

Աշնանացան կուլտուրաների փոխանցիկ սերմֆոնդերի կուտակումը կատարել սերմնազառերի բերքից, իսկ սերմնադաշտերից հավաքված բերքը պակասելու դեպքում՝ ի հաշիվ այն հացահատիկի, որը հավաքվել է սորտային ցանքերի ընդհանուր դաշտերից հավաքված հացահատիկով, կոլխոզների կողմից պետության հանդեպ իրենց սլար-

36

տավորությունները կատարվելուց հետո:

10. Պարտավորեցնել կենդանական պետական սելեկցիոն կայանին՝

ա) 1945 թվին ապահովել 994 ցենտներ էլիտային սերմերի արտադրությունը.

բ) 1945 թվին կազմել սուպերէլիտի ապահովագրական ֆոնդ՝ տարեկան պահանջի 30 տոկոսի շափով, հասցնելով այդ ֆոնդը 1946 թվին սուպերէլիտի սերմերի պահանջի 50 տոկոսին:

11. Հացահատիկային կուլտուրաների լավագույն սորտերը ամենաարագ կերպով բազմացնելու և արմատավորելու, էլիտի սերմերով շրջանային սերմնաբուծական տնտեսությունների սերմնադաշտերն ապահովելու համար, հաստատել էլիտային տրնտեսությունների ցանց հետևյալ կոլխոզներում՝

Բասարգեչարի շրջանի Նորակերտ գյուղի Կարմիր Հոկտեմբեր, Աշտարակի շրջանի Ուշան գյուղի Մոլոտովի անվան, Ախտաչի շրջանի Ֆանտան գյուղի Հարությունյանի անվան, Վեդու շրջանի Ռեհանլու գյուղի «Արարատ» կոլխոզներում:

12. Կոլխոզներում էլիտա-սերմնաբուծական աշխատանքի ղեկավարությունը հանձնարարել Հայկական ՍՍՌ Հողփոփոխման

37

սորտային վարչությանը, իսկ էլիտի սերմեր
աճեցնող կոլխոզներին գիտա-մեթոդական
օգնություն ցույց տալու գործը հանձնարա-
րել է ենթակառուցվածքային պետական սեկեկցիոն կա-
յանին:

13. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ
Հողօգտագործության և Բնասարգեչարի, Աշտա-
րակի, Ախտալի ու վեդու շրջանների
գործկոմների նախագահներին՝ կոլխոզների
աճեցրած էլիտի բոլոր սերմերը լրիվ հանձ-
նել Գոսսորտֆոնդի պահեստներին:

14. ՍՍՌԾ Ժողովուրդների 1945 թվի
փետրվարի 24-ի որոշմանը համապատաս-
խան, էլիտի սերմեր աճեցնող կոլխոզներին
տալ հետևյալ արտոնությունները՝

ա) առաջին կարգի էլիտի սերմերի յու-
րաքանչյուր փութը, որ հանձնել է կոլխոզը
Գոսսորտֆոնդին՝ ի հաշիվ պարտադիր
հանձնումների և բնավարձի, հաշվել մեկ
փութ 20 ֆունտ և պարտադիր հանձնումնե-
րից ու բնավարձից ավելի հանձնված էլիտի
սերմերի յուրաքանչյուր փութի դիմաց 2ա-
ֆունտ սովորական կոնդիցիոն պարենային
հացահատիկ:

բ) կոլխոզների և էլիտա-սերմնաբուծա-
կան տնտեսությունների արտադրած էլիտա-

38

յին սերմերի արժեքը վճարել պետական սե-
կեկցիոն կայանների համար սահմանված
պայմաններով:

15. Պարտավորեցնել է ենթակառուցվածքային պետա-
կան սեկեկցիոն կայանին՝ առավել լայն հե-
ռանկարներ ունեցող և բարձր բերքատու
նոր ստացված սորտերը ամենաարագ կեր-
պով բազմացնելու և արտադրության մեջ
արմատավորելու նպատակով, դրանք պե-
տական սորտստուգման հանձնելու հետ
միաժամանակ, նախնական բազմացման են-
թարկել սովխոզներում ու կոլխոզներում, —
պայմանավորվելով նրանց հետ, — և արտա-
դրական գնահատական տալ:

Պարտավորեցնել Գոսսորտֆոնդի հայկա-
կան գրասենյակին՝ բազմացվող նոր, ար-
ժեքավոր սորտերից սերմերը կոլխոզներից
ընդունել շրջանային սերմնաբուծական տըն-
տեսությունների համար սահմանված պայ-
մաններով:

Նոր սորտը շրջանացվելուց հետո, պար-
տավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Հողօգտագոր-
ծության կազմակերպել շրջանացված սորտի
սերմերի բազմացումը սեկեկցիոն կայանում,
շրջանային սերմնաբուծական տնտեսու-
թյուններում ու այլ կոլխոզներում և այդ
սերմերը Գոսսորտֆոնդի համար մթերել ոչ

39

միայն շրջանային սերմնաբուծական տրեստեսուժյուններից, այլև այլ կոլխոզներից:

16. Պարտավորեցնել կենտրոնականի պետական սեկեկցիոն կայանին և Հայկական ՍՍՌ-ում Պետական հանձնաժողովի տեսչին՝ սխտեմատիկաբար հրապարակել սեկեկցիոն կայանի դիտական նվաճումները և սորտային ցանքերի հողամասերի գործնական տվյալները՝ դրանց հետ կոլխոզներին, սովխոզներին և ագրոնոմիական հասարակայնությանը լայնորեն ծանոթացնելու համար:

17. Կոլխոզների և սովխոզների սերմնադաշտերում ցանելու համար, կոլխոզների բարձրորակ սորտային սերմերի կարիքների անխափան բավարարումն ապահովելու նպատակով՝ պարտավորեցնել Գոսսորտֆոնդի Հայկական գրասենյակին՝ 1945 թվին կազմել սորտային սերմերի պետական ֆոնդ 900 տոննայի չափով, դրանից՝ աշնանացան սերմեր 400 տոննա և գարնանացան՝ 500 տոննա, ինչպես նաև 1945—1946 թ. թ. ստեղծել էլիտային սերմերի երկրորդ սերունդի ապահովագրական ֆոնդ տարեկան պահանջի 30 տոկոսի չափով՝ շրջանային սերմնաբուծական տնտեսությունների, կոլխոզների և սովխոզների սերմնադաշտերին:

40

ապահովելու համար՝ սորտանորացման պլանի համաձայն:

Պարտավորեցնել Հողժողկոմատին՝ մինչև 1945 թվի հունիսի 1-ը Հայկական ՍՍՌ ժողկոմսովետին հաստատելու ներկայացնել սորտային սերմեր մթերելու պլան՝ ըստ կուլտուրաների, սորտերի և շրջանային սերմնաբուծական տնտեսությունների:

18. Պարտավորեցնել Հայկական ՍՍՌ Հողժողկոմատին՝ կազմակերպել սերմնաբույծ տեխնիկներ պատրաստելու վեցամսյա կուրսեր շրջանային սերմնաբուծական տնտեսությունների և սորտային փորձադաշտերի համար, այն հաշվով՝ որ 1945 թվին պատրաստվի առնվազն 10 մարդ:

Վերոհիշյալ կուրսերն ընդունել միջնակարգ դպրոցի առնվազն 7 դասարանի կրթթույժուն ունեցող անձանց, որոնք ունեն գյուղատնտեսության առպարեզում աշխատելու գործնական փորձ:

Վեցամսյա կուրսերի բոլոր սովորողներին ապահովել ամսական 150 ռուբլի պետական թոշակով:

ԽՆԴՐՈՒՄ ԵՆՔ ՁԵՁ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՂ
ՀԱՐՑԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԳՐԵԼ «ԱԳԻՏԱՏՈՐԻ ԲԼՈԿ-
ՆՈՏԻ» ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆԸ (ՀԿ(Բ)Պ ԿԵՆՏ-
ԿՈՄ, ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՅԻ ԵՎ ԱԳԻՏԱՑԻԱՅԻ
ԲԱԺԻՆ): ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ ԿՏՊԱԳՐՎԵՆ
ՄԵՐ ԲԼՈԿՆՈՏԻ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐՆԵՐՈՒՄ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Պատասխանատու խմբագիր՝
Ս. ԱՐԵՇՅԱՆ

ՎՁ 00604. Գ. № 334. Տիրած 500Ը

Հայկական ՍՍՌԻ Ժողովրդավարական կից
Քերթերի և ամսագրերի տպարան, Երևան